

DEBAT SOBRE QUALITAT DEMOCRÀTICA I PARTICIPACIÓ CIUTADANA

“L'important és poder participar”

**Taller amb tècnics de la Generalitat de
Catalunya**

RESULTATS DEL DEBAT

Barcelona, 11 de març de 2010

Organitzat per:

Equip de facilitació:

ARC Mediació Ambiental
c. Figuera, 2
22720 Hecho
Tel. 974 37 52 68 - 676.95.49.29
www.mediacionambiental.com
arc@mediacionambiental.com

Índex

PRESENTACIÓ	4
DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ	6
RESULTATS DEL DEBAT	8
ELS PROCESSOS DE PARTICIPACIÓ	8
CONTRAST DE LA DEFINICIÓ DE PROCÉS DE PARTICIPACIÓ	8
1. SOBRE EL SEU DESENVOLUPAMENT	9
1.1. “Millor individus o associacions?”	9
1.2. “Sense experts no se sabia deliberar”	11
2. SOBRE ELS RESULTATS	12
2.1. “Sempre ha d’haver consens?”	12
2.2. “Com garantir la veracitat i fiabilitat dels resultats”	13
3. QUALSEVOL COSA VAL?	14
3.1. <i>Cal definir mínims continguts i moments en què realitzar processos</i>	14
3.2. <i>Sistema de garanties</i>	16
ELS ESPAIS DE PARTICIPACIÓ	17
CONTRAST DE LA DEFINICIÓ D’ESPAI DE PARTICIPACIÓ	17
CALEN ELS ESPAIS DE PARTICIPACIÓ?	17
COM HAN DE FUNCIONAR?	18

Presentació

La Direcció General de Participació Ciutadana de la Generalitat de Catalunya va ser creada a finals de l'any 2003 amb l'objectiu **de fomentar la incorporació de la ciutadania en la definició i disseny de les polítiques** que es porten a terme des de les diferents administracions públiques del territori català.

D'acord amb aquest objectiu, la Direcció es va estructurar en **dues àrees d'actuació**: la primera en l'àmbit de la política autonòmica, i la segona, en el de les administracions locals. Des de la primera vessant, **col·labora amb altres departaments de la Generalitat** en el disseny i implementació de processos de participació, així com amb l'estudi, revisió i creació d'espais estables de deliberació.

En l'àmbit de les administracions locals, aquest és el cinquè any que es publica **l'ordre de subvencions per al foment de la participació al món local**, mitjançant la qual es recolza econòmicament diferents actuacions que es porten a terme al territori. Per altra banda, i per tal de donar suport a la societat civil organitzada, ha publicat en diverses ocasions una línia de suport a les entitats per a establir els seus plans de participació interna; recolzament que aquest any s'amplia amb la convocatòria d'ajuts per a desenvolupar accions formatives per a millorar la qualitat democràtica i la participació.

A partir de la valoració d'aquestes i d'altres iniciatives, la Direcció General ha iniciat els darrers anys diverses actuacions amb l'objectiu d'**analitzar i avaluar les diferents eines i mecanismes de participació ciutadana que es venen desenvolupant**.

Fruit d'aquesta voluntat, va encarregar diversos estudis que es troben resumits en la publicació que va editar sota el títol "**Actuacions polítiques i comportament electoral a Catalunya**", el qual es va sotmetre a deliberació en diferents punts del territori. S'han organitzat també **processos de debat** sobre altres mecanismes de participació com la **iniciativa legislativa popular** (procés que va culminar amb l'aprovació de la Llei 1/2006, de 16 de febrer, de la iniciativa legislativa popular), o la **iniciativa ciutadana municipal**, com a mecanisme per a incidir en els afers d'àmbit local. Per últim, des de finals de l'any passat s'han engegat diversos **debats pel territori per tal d'avaluar el funcionament dels mecanismes de participació**, entesos com una via per a millorar la qualitat democràtica.

Així mateix, i amb l'objectiu de centrar i facilitar l'anàlisi, la Direcció General ha proposat ordenar les diferents formes que té la ciutadania d'intervenir en les polítiques públiques a través de diferenciar tres vies principals:

1. La **iniciativa ciutadana**, com aquelles accions que es desenvolupen des de la ciutadania per incidir en la presa de decisions.
2. **L'acció institucional**, que engloba les actuacions que es porten a terme des de les administracions públiques per incorporar les opinions de la societat en el desenvolupament de les seves polítiques.
3. Els mecanismes de **democràcia directa**, entesos com la forma de participar de manera individual i per la qual la decisió recau directament en la ciutadania

Per tal de complementar aquest anàlisi, i valorar la redacció d'una norma o llibre verd que garanteixi uns mínims de qualitat, aquest any continua convidant a la reflexió a membres d'altres àmbits i sectors, com és el cas del **seminari de debat amb tècnics de la Generalitat de Catalunya per tal d'avaluar els mecanismes d'acció institucional, del qual aquest informe en recull els resultats.**

Desenvolupament de la sessió

Aquest informe recull els resultats del debat organitzat el passat **11 de març a la seu de la Direcció General de Participació Ciutadana**. Van participar **tècnics de la Generalitat de Catalunya** amb els quals la Direcció General ha col·laborat en la organització de processos i/o espais estables de participació.

La sessió o seminari es va dur a terme en horari de 9,30 a 14h, d'acord amb el següent **ordre del dia**:

9.30h	Presentació i benvinguda <i>Del foment de la participació al Llibre verd de la qualitat democràtica</i> A càrrec de Marc Rius, director general de Participació Ciutadana
9.45h	<i>Els processos participatius: entre la mitificació i el risc de manipulació.</i> A càrrec de Fernando Pindado, subdirector general de Participació a l'Àmbit Local
10.15h	Presentació de la dinàmica i inici del debat <i>Contrast del balanç i detecció de les dificultats en els processos de participació a la Generalitat de Catalunya</i> A càrrec de l'equip d'ARC Mediació Ambiental
11.15h	Descans
12.15h	Segona part del debat <i>Contrast del balanç i detecció de les dificultats en els espais estables de participació a la Generalitat de Catalunya</i> A càrrec de l'equip d'ARC Mediació Ambiental
14h	Conclusions i cloenda

Els **objectius** de la sessió eren:

- Presentar i elaborar conjuntament possibles definicions de procés de participació i espai estable de participació.
- Avaluar el funcionament dels processos de participació i dels espais.
- Proposar accions per a millorar el desenvolupament i funcionament dels processos i espais de participació

- Valorar la redacció d'un llibre verd, o altra tipus de norma, per tal de garantir uns mínims de qualitat en el desenvolupament dels processos i altres mecanismes de participació.

Per tal d'ordenar el debat, configurat com un seminari de pluja d'idees, es van sotmetre a deliberació els processos de participació i els espais des de diferents aspectes. D'aquesta manera, es presentaven una sèrie d'afirmacions, davant les quals els participants s'havien de posicionar.

PROCESSOS DE PARTICIPACIÓ:

1. Sobre el seu desenvolupament:

- 1.1. "Millor individus o associacions?"
- 1.2. "Sense experts no se sabia deliberar"

2. Sobre els resultats:

- 2.1. "Sempre ha d'haver consens?"
- 2.2. Com garantir la veracitat i fiabilitat dels resultats

3. Qualsevol cosa val?:

- 3.1. Cal definir mínims de continguts i moments en què realitzar processos
- 3.2. Sistema de garanties

ESPAIS DE PARTICIPACIÓ:

1. Sobre el seu funcionament:

- 1.1. "Millor individus o associacions?"
- 1.2. "Sense experts no se sabia deliberar"

2. Sobre els resultats:

- 2.1. S'ha de votar, per prendre decisions? Tots els vots són iguals?
- 2.2. Com es garanteix el compliment dels acords

3. Qualsevol cosa val?:

- 3.1. Definir mínims de qualitat
- 3.2. Sistema de garanties

Resultats del debat

Recollim, a continuació, les aportacions sorgides en la sessió d'acord amb l'estructura de continguts presentada anteriorment. Es presenten, també, les aportacions sobre les definicions de procés i d'espai de participació proposades per la Direcció General.

Els processos de participació

Contrast de la definició de procés de participació

Definició proposada per la Direcció General:

“Seqüència d'actes per aconseguir aportacions personals, a partir del debat contrastat d'opinions diverses sobre qualsevol actuació col·lectiva”

Consideracions per part dels participants:

- No es tracta d'aconseguir d'aportacions personals, ja que l'important no són les aportacions individuals sinó les diferents maneres de pensar de les xarxes socials.
- Aquesta definició dóna a entendre que l'objectiu d'un procés és considerar aportacions personals. Però el que es cerca gestionar un conflicte.
- Es busca que l'impacte sigui col·lectiu o social, però no concretament que la participació sigui a través de les xarxes. El que interessa és la vessant subjectiva del participant i no tant a qui representa. Potser es podria modificar incloent el terme “personal i/o COL·LECTIVES”.
- Les aportacions no són només personals, sinó també col·lectives. A més, cal considerar que l'objectiu d'organitzar un procés no és considerar aportacions personals, sinó incidir en una política a través de canalitzar i recollir propostes.
- Un procés de participació no busca només recollir propostes, sinó explorar diverses argumentacions.
- D'acord amb aquest darrer comentari, es proposa canviar la definició per “Seqüència d'actes per tal que a través d'un debat contrastat es puguin formular aportacions per incidir en polítiques públiques”.
- Hem de considerar que probablement s'inclouïa “aportacions personals” per diferenciar-ho del fet que aquell participant no representa a ningú.
- Es proposa canviar aportacions personals per “aportacions DE PERSONES”, per referir-nos a la participació de persones i no de representants.

Així mateix, s'apunta que la divisió entre espais i processos no és tant clara, ja que estan molt vinculats. Per això, no s'acaba de compartir que el debat, i la formulació de definicions, es divideixi clarament en aquests dos mecanismes.

1. *Sobre el seu desenvolupament*

1.1. “Millor individus o associacions?”

Consideracions a favor de reforçar la participació dels INDIVIDUS ...

- La participació individual afavoreix el poder obtenir més riquesa i varietat de visions. Però, en tot cas, la participació individual ha de ser un complement de la participació de les entitats.
- El concepte clau és el de “diversitat”. Per tant, és important que participin entitats però també persones a títol individual, per assegurar la diversitat d'interessos, valors i percepcions. No ens podem tancar només a la participació de les associacions.
- Cal incorporar la participació dels individus ja que la representativitat de les associacions comporta certes perversions doncs són representants de forma força virtual (no han estat triats per votacions, per exemple).
- La participació a través de la representativitat ja està molt explorada i experimentada, i cal evolucionar per incloure també a les persones a títol individual.
- És important considerar la participació dels individus perquè les entitats ja tenen altres vies per fer sentir la seva veu.
- Les dones joves podrien participar de manera individual ja que no és fàcil que estiguin associades, però, tot i això, hem de reconèixer que de manera individual no acostumen a fer-ho. És necessari desenvolupar noves estratègies per arribar a aquelles persones que podrien participar de manera individual.

Consideracions a favor de reforçar la participació de les ASSOCIACIONS ...

- A través de la participació de les entitats és pot arribar i implicar a més participants. La seva assistència ens aporta la visió de les organitzacions però també de les persones.
- Per posicionar-se davant aquesta dicotomia cal avaluar els processos que s'han organitzat fins al moment per part de la Generalitat. I aquest anàlisi ens mostra que el 75% dels participants són nascuts a Catalunya, i que el tema de gènere varia depenent del tema. D'acord amb això, s'ha d'obrir la participació als individus per ampliar el ventall del perfil dels participants, però també reconèixer que és més representatiu convidar i implicar a les entitats.

- Hem de considerar les entitats com a “proveïdors” de la varietat d'interessos i de la diversitat social.

Consideracions a favor de reforçar la participació de les ASSOCIACIONS i dels INDIVIDUS ...

- No és recomanable organitzar un procés de participació sense comptar amb les entitats tot i que l'hem de basar en la participació dels individus. Les associacions en aquest marc, doncs, poden portar a terme un paper de seguiment de la iniciativa.
- La finalitat d'un procés de participació és valorar les aportacions al debat, i cal reconèixer que aquestes venen presentades per persones (tot i que aquestes participin com a entitat). S'ha de valorar l'aportació i no la trajectòria de qui la formula.
- Primer hem de fixar els objectius del procés per plantejar-nos a qui hem de convidar i com arribar a les persones que no se senten representades per participar a títol individual. Per exemple, en el cas dels processos de la Directiva Marc de l'Aigua podia participar tothom qui volgués, estigués associat o no, tot i que estava dirigit especialment a la participació de les entitats.
- La participació d'uns o altres dependrà de què cerquem amb el procés de participació. Si busquem argumentacions i posicionaments no és tan important el discurs col·legiat de les entitats. En canvi quan es vol aconseguir la concertació de diferents opinions ens interessen les aportacions fonamentades de les organitzacions.

Aspectes a destacar:

- ✓ La **participació dels individus** ens permet:
 - Tenir **més riquesa** i varietat de visions
 - **Diversitat** d'interessos
 - **Incorporar col·lectius** de no participen a través d'entitats
- ✓ La **participació de les entitats**, per altra banda, ens aporta:
 - **Implicar a més participants** (pel seu efecte d'antena al territori)
 - Obtenir **opinions col·legiades** i contrastades
 - **Diversitat social** i d'interessos
- ✓ Per això, és necessari **combinar la participació individual i la participació d'entitats**, depenent dels objectius del procés de participació:
 - La **participació individual** ens permetrà **conèixer argumentacions i posicions diferents**
 - Mitjançant la **participació de les entitats** podrem **concertar polítiques**, o per fer el **seguiment dels processos**.
- ✓ És important, tanmateix, **reforçar la participació individual** doncs la de les entitats:

- Ja està força **experimentada**
- **Tenen altres vies** per fer sentir la seva veu.

1.2. “Sense experts no se sabria deliberar”

- És recomanable comptar amb la col·laboració d'experts per assegurar el correcte funcionament d'un procés, i per centrar i ordenar les intervencions. En tot cas, si no hi ha un expert algú ha d'encarregar-se de la moderació i secretaria.
- És important comptar amb un expert pel disseny i metodologia, sempre i quan ho porti a terme una persona que no en sigui art i part del tema sotmès a debat.
- Calen experts si ens referim amb aquest concepte a les persones amb experiència o coneixedors de la mateixa (no sempre ha de ser un acadèmic). També cal comptar amb la col·laboració d'un expert en el tema per a donar suport al debat. Tot i això, és necessari des d'un primer moment garantir als participants l'accés a la informació, per després valorar si cal la presència de l'expert en la matèria.
- És recomanable però no imprescindible ja que dependrà de la maduresa del grup. Un grup amb temps de funcionament té més capacitat per a ser autònom.
- Calen experts depenent si el tema és més o menys conflictiu.
- Un expert dóna garanties per a estructurar els debats i recollir els resultats.
- Garanteix l'equilibri en les intervencions. És recomanable, a més, que la gestió del debat sigui exercida per algú extern a la organització.

- L'expert en el tema es necessari que hi col·labori. Però l'expert en la metodologia (és a dir, el que condueix els debats) no sempre és necessari ja que el lideratge el pot exercir un membre del grup.
- No cal la col·laboració d'un expert en els espais de participació ja que aquests tenen capacitat d'autoregular-se. Tanmateix, en processos seria necessari degut a la temporalitat dels debats i al desconeixement entre els seus participants.

Aspectes a destacar:

- ✓ Entenem com a expert **aquell que té experiència i/o coneixements** en el funcionament de processos de participació.
- ✓ Segons això, **és recomanable** incorporar a experts en participació per a assegurar el

correcte funcionament dels processos, ja que:

- **Centren i ordenen les intervencions**
 - **Estructuren, animen i provoquen el debat**
 - **Equilibren les intervencions**
 - **Recullen les aportacions**
 - **Gestionen el conflicte**
- ✓ Però **no són imprescindibles** quan el **grup té prou maduresa** per autorregular-se, com pot passar als espais de participació.
- ✓ És necessari comptar, també, amb **experts en el tema** per donar suport al debat, sempre i quan la seva presència no exclouï el poder **garantir l'accés a la informació prèvia** de tots els participants.

2. Sobre els resultats

2.1. “Sempre ha d’haver consens?”

- Sempre s'ha d'intentar arribar a un consens prèvia avaluació de la diversitat participant. Però no sempre és possible.
- Analitzar el consens és útil com a via de diagnòstic.
- Hem de cercar el consens quan aquest és entès com els punts de trobada o encaix entre els participants. Cal identificar els punts forts o d'acord, però també els punts de desacord. Hem de saber d'on parteixen les diferents posicions, rebaixar pressions i reconèixer a l'altre.
- És recomanable, quan entenem el consens com un acord generalista.

- El consens entès com a coincidència d'opinions no sempre l'hem de cercar ni el podem trobar. És igual d'important recollir el disens que ens donarà perspectiva sobre la diferència d'interessos. Tot i això, és desitjable donar oportunitats per trobar elements de consens.
- En ocasions existeix pressió política per arribar el consens, fet que pot ser perillós pel funcionament del propi procés. Aquesta pressió acostuma a ser explícita i subliminal.
- Com a objectiu no sempre hem de buscar el consens.
- Quan els participants coneixen prèviament que no es busca el consens com a objectiu, l'ambient de debat és més relaxat i es possibilita la

inclusió de les posicions minoritàries. És a dir, quan es cerca el consens els participants defensen de manera més bel·ligerant la seva opinió perquè sigui la que prevalgui.

Aspectes a destacar:

- ✓ Sempre **s'ha d'intentar arribar a un consens**, tot i que **no sempre és possible** i **no ha de ser l'objectiu** del procés.
- ✓ La recerca del consens **és útil com a forma de diagnòstic**.
- ✓ **Tot i això**, cercar el consens:
 - Com a coincidència d'opinions, és **carregar massa el debat**
 - És, en ocasions, provocat per **pressió política**
 - Provoca **actituds més fortes i enrocades** per part dels participants.
- ✓ **Cal recollir** el consens però **també el disens**, com a element d'informació de la diversitat de posicions.

2.2. “Com garantir la veracitat i fiabilitat dels resultats”

Es llisten, a continuació, els diferents elements que poden dotar de veracitat i fiabilitat als resultats d'un procés de participació:

- **Reenviar** als participants **el document que recull els resultats** del debat. No se li dóna prou importància però és un mecanisme efectiu.
- Establir una bona **relació de confiança** entre els promotors del procés, els participants i l'equip professional de suport, per a garantir la transparència i la traçabilitat de les aportacions.
- **Publicar els resultats en webs**. Els mitjans tecnològics són un mecanisme d'informació i transparència importants.
- **Diferenciar entre el document de recollida de conclusions** (més transparent) i el **document final** (en el què es pot donar certa manipulació al treballar els resultats pel retorn i desenvolupament de la política).
- Desenvolupar el **“vot particular”** dels participants, entès com un espai on els que han assistit al procés puguin manifestar la seva opinió davant dels resultats que es presenten (i no com un sistema de vots)
- **Incorporar als participants des de l'elaboració i disseny del projecte**, és a dir, en el moment de la seva conceptualització.

- Elaborar **actes** dels debats **sense interpretacions**, recollint la literalitat de les aportacions.
- Reconèixer la importància de la **immediatesa en la comunicació informativa**.
- **Establir les regles del joc** des del inici del projecte per no frustrar les expectatives en el procés i els seus resultats. És necessari aclarir que les aportacions al debat es consideraran, però que serà l'Administració qui decidirà.

Aspectes a considerar ...

- La manipulació, que es pot donar, dels resultats i les actes en funció del objectius que es volen aconseguir. Aquesta manipulació sovint és inevitable (o si més no esdevé una tendència majoritària) perquè els resultats d'un procés no es contradiguin amb les polítiques de govern. En tot aquest escenari, cal reconèixer que el món local és més vulnerable.
- La forma de redacció de les actes dificulta o afavoreix la seva revisió. Les actes literals són més veraces, però la seva revisió és més complicada i provoca que les diferents postures es bloquegin i enroquin més. En canvi una acta de caire argumental pot perdre traçabilitat però facilita la seva revisió. En tot cas, les actes argumentals haurien de ser un resum sense interpretacions.

3. Qualsevol cosa val?

3.1. Cal definir mínims continguts i moments en què realitzar processos

Aspectes previs a considerar ...

- Calen uns mínims però mantenint un cert equilibri, és a dir, no ho podem deixar massa tancat i excessivament regulat ja que no donaria cabuda a processos ajustats a la realitat de cada tema.
- Qualsevol procés parteix d'un interès polític, fet que comporta un contingut mínim a debat. Per això, no caldria crear cap normativa nova per a garantir-lo.

D'on partim ...

- Regular uns mínims per tal d'establir una certa obligatorietat en desenvolupar aquest tipus d'accions. L'objectiu és evitar que siguin promoguts per voluntat política, com es dona actualment.
- Actualment les taules de concertació, especialment quan existeix un conflicte, sovint són manipulades per aconseguir els objectius previstos o per condicionar als participants a que no manifestin les seves opinions més enllà de l'espai ofert.

- Establir per normativa que la participació en les polítiques públiques inclogui altres accions **més enllà del tràmit d'informació pública**.
- Cal un contingut mínim del tema a debat quan es desenvolupen processos de participació, per tal de garantir que no es convoqui a la ciutadania a participar pel fet de fer-ho. **Organitzar processos** de participació quan **hi hagi una pregunta oberta a respondre, o bé un conflicte**, amb la voluntat d'incidir sobre el resultat final.
- Convidar a la ciutadania a **participar en polítiques més estratègiques o generals**. Per exemple, potser no cal convidar a la gent a fer aportacions sobre com volem una plaça però sí quin ha de ser el model urbanístic o de desenvolupament del municipi. En definitiva, obrir la participació a aspectes de planificació.
- Continuar organitzant **processos sobre temes d'abast més concret** per tal d'acollir als que no estan interessats en participar en projectes de planificació.
- Reconèixer els **processos com un element per aportar valor afegit**, reconegut pel promotor i el participant, en la definició d'una política concreta.
- Regular i establir els **mínims** sobre com s'ha **d'estructurar un procés**:
 - Obrir un moment **d'informació** per empoderar a la ciutadania.
 - Garantir el **debat** en la fase de **diagnòstic**
 - Possibilitar el **debat** en la fase de **propostes** o vies de solució
 - Respondre a les aportacions realitzades a través de la fase de **retorn**

3.2. Sistema de garanties

Es presenten les propostes realitzades per a garantir la organització de processos de participació i el seu correcte funcionament:

D'on partim ...

- Actualment no té cap conseqüència administrativa que els mecanismes de participació no es desenvolupin correctament.
- No existeix cap normativa que obligui a l'acompliment d'uns mínims de qualitat. Per exemple, en projectes urbanístics cal redactar una memòria participativa però no té cap efecte que no es realitzi adequadament.
- Cal plantejar-se la redacció d'una norma que garanteixi els objectius i tramitacions en un procés i que reguli elements objectius que es puguin avaluar.
- És necessari que aquesta norma sigui flexible ja que la participació és un mecanisme viu, canviant i en evolució.

- Redactar una **lleï de mínims** sobre els mecanismes de participació, deixant a càrrec de cada **normativa sectorial l'obligació del seu compliment**.
- **Establir** en la norma de participació **en quins moments de la planificació de les polítiques es poden organitzar debats**.
- Crear un **segell de qualitat de participació**. Aquesta iniciativa permetria avaluar els processos desenvolupats i reconèixer aquells d'alta qualitat. Aquesta acreditació seria a posteriori del desenvolupament del procés.
- **Permetre**, a partir de l'aprovació d'una norma que reguli els mecanismes de participació, **la possibilitat de recórrer** en cas que no s'hagin complert els mínims de qualitat.

Els espais de participació

Els participants a la sessió van considerar que alguns dels temes a debatre en aquest apartat ja s'havien tractat en l'anterior sobre els processos de participació, i que les opinions podien aplicar-se a ambdós mecanismes. Per aquest motiu les aportacions es van centrar en un anàlisi més genèric sobre el seu funcionament, així com en valorar la seva conveniència. Al igual que amb els processos es va contrastar, també, la definició d'espais de participació proposada per la Direcció General.

Contrast de la definició d'espai de participació

Definició proposada per la Direcció General:

“Llocs i/o moments de trobada puntual i/o regular entre responsables de les institucions públiques i la ciutadania, per aconseguir aportacions personals a partir del debat contrastat d'opinions diverses sobre qualsevol actuació pública o col·lectiva”.

Consideracions per part dels participants:

- No s'acaba d'estar d'acord amb la definició. S'entén que un procés és un debat més obert sobre un objectiu concret. En canvi, un espai és el mecanisme que complementa el procés dotant-lo de continuïtat. Un exemple són els consells de conca, que es crearan posteriorment a la organització dels processos i s'ordenaran amb un altra dinàmica per sobreviure al llarg del temps. L'espai de participació és un element de transició cap a un model de gestió pública diferent del què partim.

Calen els espais de participació?

- Els espais de participació són necessaris per una qüestió d'eficiència. S'associen amb una certa comoditat de funcionament, doncs des de l'Administració és fàcil pensar que els participants són representants de la diversitat d'opinions de la ciutadania. Tot i això, alguns departaments comptem amb espais on els assistents, tot i que siguin designats per diverses entitats, són concebuts com a participants individuals.
- Són necessaris els espais de participació per dotar de continuïtat a la inciença de la ciutadania en el desenvolupament d'una política pública

Com han de funcionar?

- Haurien d'estar compostats de forma mixte, és a dir, incorporant a entitats però també a persones individualment ja que actualment les associacions estan allunyades de la voluntat de la ciutadania (no es relacionen amb la resta de població). No obstant això, pot ser especialment complicat decidir qui han de ser aquests ciutadans.
- Els espais haurien d'incorporar a col·lectius no establerts com a associacions en el Registre d'entitats de la Generalitat, com són les plataformes o coordinadores [s'explica que la inscripció al Registre no és obligatòria, i que és només a efectes de publicitat. Aquesta és la via que té l'Administració per comunicar-se amb les entitats]
- Cal reconèixer la importància de realitzar un mapa d'actors del territori per tal de valorar qui podrien ser els integrants d'un espai.
- Haurien d'estar compostats de forma equilibrada tot i que és molt complicat validar el pes representatiu de cadascuna.
- Les decisions acordades en el si d'un espai de participació no haurien de ser preses mitjançant un sistema de votacions.

Es conclou que actualment existeixen massa espais de participació que celebren les seves reunions coincidint en data i horari. Per això, l'estructura d'espais de participació hauria de ser una política o decisió d'àmbit transversal a tot el Govern, i no que depengui de la voluntat de cada departament independentment.

Barcelona, 11 de març de 2010